Plan wynikowy

Przedmiot: Religia

Klasa 8 szkoła podstawowa

Program „Pójść za Chrystusem” (AZ-3-01/10)

Podręcznik „Aby nie ustać w drodze” (AZ-32-01/10-PO-1/12)

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
I. Człowiek na drogach Boga	1. Prawdziwe szczęście	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka;	rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z obrazem, słoneczko (zmodyfikowane), tworzenie definicji, praca z podręcznikiem	- wymienia, w czym ludzie dostrzegają szczęście, co nazywają szczęściem; - rozumie, że różne „atrapy szczęścia” nie dają prawdziwego i trwałego szczęścia; - wyjaśnia, że szczęście prawdziwe i niezniszczalne człowiek może znaleźć jedynie w Bogu;	- podaje definicje szczęścia; - uzasadnia, dlaczego hedonizm nie daje człowiekowi prawdziwego i trwałego szczęścia;
	2. Zamysł Boga względem człowieka	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem, formułowanie notatki, uszeregowanie promieniste	- wyjaśnia, że Bóg w swoim zamyśle stworzył człowieka do szczęścia; - zna biblijną interpretację ogrodu; - rozumie, że Bóg dał człowiekowi optymalne miejsce przebywania i rozwoju;	- opisuje zamysł Boga względem człowieka; - potrafi zinterpretować biblijny tekst o ogrodzie (Rdz 2, 8nn);
	3. Zażyła przyjaźń Boga z człowiekiem	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - uzasadnia znaczenie wiary w życiu człowieka;	rozmowa kierowana, praca w grupach, okienko informacyjne, analiza obrazu	- wie, że Bóg obdarzył człowieka wolnością; - rozumie, że tylko w Bogu człowiek może być prawdziwie wolny; - wskazuje, że Bóg jest z człowiekiem w każdym momencie życia;	- wyjaśnia, że Bóg spotyka się z człowiekiem w przestrzeni jego wolności; - rozumie, że wolność osiąga doskonałość, gdy jest ukierunkowana na Boga, który jest Źródłem szczęścia człowieka;
	4. Kościół drogą Boga do człowieka	- opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych; - charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła;	rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, formułowanie definicji, „burza mózgów”, fotoekspresja, wspólne tworzenie plakatu	- wie i rozumie, że Kościół jest dziełem Boga; - rozumie, że przez sakrament chrztu św. został włączony do wspólnoty Kościoła i jest jego częścią; - wyjaśnia, że w Kościele Bóg pragnie spotykać się człowiekiem;	- dokonuje interpretacji wybranych tekstów biblijnych o Kościele; - przedstawia (w formie plakatu) Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	5. Odnaleźć siebie	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - uzasadnia znaczenie wiary w życiu człowieka; - opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych;	rozmowa kierowana, praca z obrazem, praca z tekstem, alternatywne tytuły, wspólne tworzenie plakatu, uzupełnianie tabeli, formułowanie notatki	- rozumie, że człowiek, obdarzony różnymi darami, w Kościele ma szansę na rozwój duchowy; - wskazuje na szanse rozwoju, jakie stwarza człowiekowi Kościół; - rozumie, że jest odpowiedzialny za Kościół i swoimi zdolnościami powinien go ubogacać;	- wyraża i uzasadnia postawę lojalności, wierności i miłości wobec Kościoła jako właściwą chrześcijaninowi; - analizuje możliwości rozwoju oraz wykorzystania wybranych darów duchowych;
II. Jezus Chrystus prowadzi do pełni życia	6. Narodził się dla naszego zbawienia	- przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia;	rozmowa kierowana, praca z obrazem (obserwacja, kontemplacja), praca z tekstem, śpiew, indywidualne wypełnianie kart pracy	- rozumie, że człowiek źle posłużył się otrzymanym od Pana Boga darem wolności i potrzebował zbawienia; - wie, że Jezus narodził się jako człowiek i dokonał dzieła odkupienia człowieka;	- analizuje i uzasadnia, w oparciu o teksty biblijne i osobista refleksję, konsekwencje Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek w świetle wydarzeń paschalnych Jezusa Chrystusa;
	7. Niszczycielska siła pychy i moc pokory	- charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, czytanie tekstu z podziałem na role lub wywiad, praca z obrazem, indywidualne wypełnianie kart pracy	- zna przypowieść o faryzeuszu i celniku; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - wskazuje na przejawy pokory i pychy w myśleniu, postawach i działaniu człowieka;	- wyjaśnia, że pokora otwiera człowieka na przyjęcie odkupienia
	8. Liturgia – duchowe centrum Kościoła i serce życia chrześcijańskiego	- charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź); - przedstawia sposoby obecności Chrystusa w liturgii; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii;	praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, rozszyfrowywanie kodu, zmodyfikowana technika słoneczka, uroczyste czytanie Pisma Świętego, pogadanka, rozsypanka	- wyjaśnia pojęcie: „liturgia”; - rozumie potrzebę odkrywania tajemnicy liturgii; - przedstawia sposoby obecności Chrystusa w liturgii; - charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem;	- interpretuje znaki, symbole i postawy występujące podczas liturgii; - podaje sposoby włączenia się młodych ludzi w posługę liturgiczną w parafii;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	9. Pascha chrześcijanina – sakrament chrztu świętego	- charakteryzuje cel sakramentu chrztu oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego;	list do dziecka, ciąg dalszy listu, praca z podręcznikiem, pogadanka, wypełnianie kart pracy, do wyboru: opis, nauka przed chrztem, śpiew piosenki	- wyjaśnia pojęcia: „sakrament” oraz „pascha”; - rozumie rangę sakramentu chrztu świętego; - charakteryzuje cel tego sakramentu; - zna formułę udzielania tego sakramentu; - wskazuje osoby, które mogą udzielać sakramentu chrztu świętego; - rozumie rangę wyznania wiary podczas chrztu świętego; - podejmuje refleksję nad swoją wiarą;	- interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu chrztu świętego; - rozumie obrzędy uzupełniające sakrament; - interpretuje znaki występujące podczas liturgii tego sakramentu;
	10. Bierzmowanie – w wolności świadome wybranie służby Bogu	- charakteryzuje cel sakramentu bierzmowania oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - charakteryzuje obrzędy bierzmowania; - opisuje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania;	praca z podręcznikiem, pogadanka, wypełnianie kart pracy, trójkąt, schematyczny zapis, układanie tekstów modlitwy, śpiew piosenki, odczytanie tekstu biblijnego	- wskazuje elementy umacniające człowieka w drodze do Pana Boga; - wie, że apostołowie nakładali ręce na wierzących, którzy w ten sposób otrzymywali Ducha Świętego; - wymienia różne dary Ducha Świętego; - rozumie potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania; - wymienia skutki przyjęcia tego sakramentu; - zna formułę udzielania tego sakramentu; - wskazuje osoby, które mogą udzielać sakramentu bierzmowania;	- wyjaśnia pojęcie: „bierzmowanie” oraz „krzyżmo”; - interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu bierzmowania; - interpretuje znaki występujące podczas liturgii tego sakramentu; - wskazuje, dlaczego postępowanie według zasad wiary oraz odważne jej wyznawanie nie jest łatwe;
	11. Gdy przyjmujemy Pana w Eucharystii	- charakteryzuje cel sakramentu Eucharystii oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako uczty miłości; - interpretuje teksty Modlitw Eucharystycznych;	praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, piramida priorytetów, pogadanka, Vasters, zapis na tablicy, plakat lub zdania niedokończone	- wskazuje najważniejsze wartości w życiu chrześcijanina; - wie, że Eucharystia jest pokarmem na życie wieczne; - wymienia owoce Komunii Świętej; - wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako uczty miłości oraz ofiary; - rozumie znaczenie ciszy po przyjęciu Chrystusa w Komunii Świętej;	- uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - interpretuje tekst modlitwy eucharystycznej;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	12. „Odpuszczają ci się twoje grzechy” Mt 9, 2	- charakteryzuje cel sakramentu pojednania oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - charakteryzuje związek między sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina; - wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu;	praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, pogadanka, zestawienie tabelaryczne, zestawienie promieniste, reklama-zachęta, refleksja	- podaje najważniejsze fakty z przypowieści o synu marnotrawnym; - wskazuje sakrament pojednania jako sakrament uzdrowienia; - zna słowa i gesty towarzyszące rozgrzeszeniu; - wie, że źródło wszystkich grzechów znajduje się w sercu człowieka; - wymienia skutki sakramentu pojednania; - zna warunki dobrej spowiedzi; - podaje różnicę między grzechem śmiertelnym a powszednim.	- podaje różnicę między żalem doskonałym a niedoskonałym; - wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu;
	13. Namaszczenie chorych: umocnienie, pokój i odwaga	- charakteryzuje cel sakramentu namaszczenia chorych oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - uzasadnia, że namaszczenie chorych to dar i pomoc w przeżywaniu cierpienia;	praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, pogadanka, akrostych, uroczyste czytanie słowa Bożego, list, pokaz	- wie, że choroba, cierpienie mogą być czasem mocniejszego przylgnięcia do Pana Boga lub czasem odsunięcia się od Niego; - wskazuje na Chrystusa jako dawcę uzdrowienia w życiu człowieka; - wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych; - uzasadnia, że namaszczenie chorych to dar i pomoc w przeżywaniu cierpienia; - zna przebieg obrzędu sakramentu namaszczenia chorych;	- wskazuje sposoby pomocy osobom w chorobie, cierpieniu; - wie, co powinien zrobić, aby umożliwić choremu spotkanie z Chrystusem w tym sakramencie; - układa wezwania modlitwy za chorych, cierpiących;
	14. Sakrament święceń – użyczyć Jezusowi swego głosu, rąk, całego siebie	- charakteryzuje cel sakramentu kapłaństwa oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego;	praca z podręcznikiem, pogadanka, gwiazda pytań, praca z Pismem Świętym, układanie pytań, artykuł prasowy, wypełnianie kart pracy	- wie, kto powołuje do kapłaństwa; - rozumie, na czym polega służebny charakter kapłaństwa; - umie opowiedzieć przebieg obrzędu sakramentu kapłaństwa; - włącza się w modlitwę o powołania, za przygotowujących się w seminariach oraz za kapłanów pracujących w jego parafii; - wymienia zadania, jakie spełnia kapłan w codziennym życiu;	- wie, że odczytanie powołania do kapłaństwa wymaga otwartości serca, o którą należy się modlić; - wyjaśnia przynależność sakramentu święceń do grupy sakramentów „w służbie komunii;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	15. Godność i trwałość małżeństwa	- charakteryzuje cel sakramentu małżeństwa oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - wyjaśnia pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania;	praca z podręcznikiem, pogadanka, praca z obrazem (lub prezentacja multimedialna), słowa klucze, wypełnianie kart pracy	- wie, że fundamentem małżeństwa chrześcijańskiego jest osoba Jezusa Chrystusa; - zna zobowiązania małżonków wynikające z przysięgi małżeńskiej; - tłumaczy znaczenie słów: „miłość”, „wierność”, „uczciwość małżeńska”, „nierozerwalność”; - wymienia elementy budujące miłość małżeńską;	- wyjaśnia słowa: „opuści człowiek ojca i matkę”; - wskazuje prośby kierowane do Boga w błogosławieństwie nowożeńców;
III. Wędrówka ku dobru	16. Czym jest powinność etyczna?	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - zna podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; - charakteryzuje związek między sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina;	analiza tekstu, fotoekspresja, wypełnianie kart pracy, alternatywne tytuły	- wyjaśnia, czym jest i do czego zobowiązuje chrześcijanina powinność etyczna; - charakteryzuje czyn moralnie dobry; - charakteryzuje związek między Eucharystią oraz sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina;	- uzasadnia związek między powinnością etyczną a przykazaniami Bożymi;
	17. „Światło poznania złożone w nas przez Boga” św. Tomasz z Akwinu	- charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - zna podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia;	praca w grupach, wypełnianie kart pracy, analiza tekstu, metoda pracy plastycznej	- wyjaśnia, czym jest prawo naturalne i do czego zobowiązuje chrześcijanina; - wyraża i uzasadnia potrzebę wierności prawu moralnemu;	- uzasadnia obiektywny charakter norm moralnych;
	18. „Wróć do swego sumienia” św. Augustyn	- zna podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; - charakteryzuje związek między sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina;	praca w grupach, analiza tekstu, wypełnianie kart pracy	- wyjaśnia, czym jest sumienie i do czego zobowiązuje chrześcijanina; - zna konsekwencje nieprawidłowo ukształtowanego sumienia;	- uzasadnia konieczność formowania sumienia pewnego, prawdziwego i prawego; - wyraża i uzasadnia potrzebę „bycia człowiekiem sumienia”;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	19. My w świecie wartości	- zna podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek;	trójkąt priorytetów, metoda plastyczna, analiza tekstu, wypełnianie kart pracy, giełda pomysłów	- rozumie znaczenie posiadania przemyślanej hierarchii wartości; - wymienia wartości które przyczyniają się do budowania więzi z drugim człowiekiem i z Bogiem; - wyraża i potrafi własnym postępowaniem potwierdzać wierność temu, co najistotniejsze w życiu, co świadomie wybrał;	- porównuje wartości nietrwałe z nieprzemijającymi; - planuje sposoby nabywania dystansu i odporności wobec „przyciągającej" siły wartości przemijających;
	20. W drodze ku wolności	- zna podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu (Mojżesz – wyjście z Egiptu);	rozmowa kierowana, wypełnianie kart pracy, analiza tekstu, burza mózgów, praca plastyczna	- wymienia cechy i przejawy prawdziwej wolności; - podaje przykłady zagrożeń wolności człowieka w sferze duchowej; - wyjaśnia, co oznacza dla chrześcijanina: „być wolnym";	- określa zbawczy charakter prawa objawionego; - porównuje postawy Izraelitów będących w drodze do wolności z postawami współczesnych chrześcijan, formułuje wnioski;
	21. „Błogosławiony mąż, który pokłada ufność w Panu" Jr 17, 7	- uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w *Ośmiu Błogosławieństwach*; - wykazuje związek między życiem *Błogosławieństwami* i życiem w łasce Bożej;	dyskusja, rozmowa kierowana, analiza tekstu, wypełnianie kart pracy, fotoekspresja, fotografie o różnej tematyce	- wyjaśnia i uzasadnia koncepcję szczęśliwego życia według Ośmiu Błogosławieństw; - wykazuje związek między życiem błogosławieństwami i życiem w łasce Bożej;	- analizuje teksty biblijne i aktualizuje ich przesłanie; - określa, co to znaczy kroczyć drogą błogosławieństw każdego dnia;
IV. Drogowskazy na drodze ku szczęściu	22. Jedyny i prawdziwy Bóg	- charakteryzuje obowiązki wynikające z pierwszego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na relacje między Bogiem a człowiekiem; - uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt;	rozmowa kierowana, wypełnianie kart pracy, praca plastyczna	- charakteryzuje obowiązki chrześcijanina wynikające z pierwszego przykazania; - opisuje wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na budowanie właściwych relacji między Bogiem a człowiekiem;	- uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	23. Wrażliwość na to, co święte	- charakteryzuje obowiązki wynikające z drugiego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko drugiemu przykazaniu Bożemu; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła;	dyskusja, rozmowa kierowana, analiza tekstu, wypełnianie kart pracy	- określa znaczenie imienia Boga „Jestem, Który Jestem”; - wyraża i uzasadnia potrzebę szacunku dla imienia Bożego; - podaje przykłady oddawania czci imieniu Bożemu; - wymienia i określa przewinienia wobec imienia Bożego;	- wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła;
	24. Święta królowa Jadwiga	- charakteryzuje chrześcijaństwo czasów jagiellońskich (zwłaszcza postać św. Jadwigi); - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego;	rozmowa kierowana, krzyżówka, praca z obrazem, wykonanie zadań w kartach pracy, praca z tekstem	- wie, jaką rolę odegrała Święta Jadwiga (królowa) w dziejach Polski i Litwy; - opisuje przebieg chrystianizacji Litwy; - wymienia religijne, społeczne i polityczne skutki chrztu Litwy;	- omawia postać królowej Jadwigi, uzasadniając jej świętość; - dostrzega uniwersalny wymiar postawy chrześcijańskiej Świętej Jadwigi;
	25. Katolicki wymiar renesansu	- wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - wskazuje przyczyny i główne idee reformy katolickiej;	pogadanka, interpretacja wiersza, tworzenie obrazu Kościoła jako wspólnoty wierzących, analiza tekstu, wypełnianie kart pracy	- rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcia: katedra, renesans, humanizm chrześcijański; - wymienia osoby, które w epoce renesansu wniosły znaczący wkład w życie Kościoła; - podejmuje refleksję nad własną wiarą – na podstawie wybranych utworów literackich omawianego okresu;	- wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - dostrzega różnorodność działań podejmowanych przez wiernych we wspólnocie Kościoła, którą jednoczy Duch Święty;
	26. Ojcowie reformacji	- wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformacji; - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich;	portfolio, pogadanka, mapa myśli lub drzewko decyzyjne, praca z tekstem, wyjaśnienie pojęć, praca z mapą, wykonanie zadań w karcie pracy	- wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformacji; - rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcia: reformacja, protestantyzm, ewangelicy, doktryna religijna; - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i innych głównych wyznań chrześcijańskich (protestantyzm, anglikanizm);	- omawia rolę Lutra i Kalwina oraz króla Henryka VIII w powstaniu wyznań protestanckich; - wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - uzasadnia potrzebę otwartości i szacunku wobec chrześcijan innych wyznań;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	27. Reforma katolicka – dzieło Soboru Trydenckiego	- wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej; - przedstawia w sposób syntetyczny rozwój nauczania Kościoła w trakcie Soboru Trydenckiego; - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego;	pogadanka, wyjaśnianie pojęć, dyskusja 2-4-8 – kategoryzowanie pojęć, praca z tekstem, wykład, wypełnianie kart pracy, piramida priorytetów	- wie, kiedy odbył się Sobór Trydencki; - wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej; - przedstawia w sposób syntetyczny rozwój nauczania Kościoła w trakcie Soboru Trydenckiego; - rozumie pojęcia sukcesji apostolskiej, soboru, dogmatu; - podejmuje refleksję nad treścią wiary katolickiej;	- wyjaśnia i uzasadnia pojęcia sukcesji apostolskiej, soboru, dogmatu, miejsca Biblii w życiu chrześcijańskim, konieczności łaski Bożej do zbawienia; - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego w zakresie realizacji reformy katolickiej w Polsce;
	28. Wysiłki na rzecz jedności Kościoła – unia brzeska	- opisuje przyczyny i konsekwencje unii brzeskiej; - ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich;	pogadanka, praca z mapą, wykład, praca z tekstem, wypełnianie kart pracy, wyszukiwanie informacji w Internecie	- wskazuje przyczyny, główne idee i okoliczności zawarcia unii brzeskiej; - wymienia osoby, które przyczyniły się do zawarcia unii; - wyjaśnia pojęcia: unici, Kościół greckokatolicki, obrządek; - rozumie znaczenie wysiłków podejmowanych w celu utrzymania i przywracania jedności w Kościele;	- ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła podejmowane na ziemiach polskich; - na przykładzie Błogosławionych Męczenników z Pratulina potrafi omówić dalsze losy unitów na ziemiach polskich;
	29. „Oto jest dzień, który uczynił Pan” Ps 118, 24	- ocenia postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli; - charakteryzuje obowiązki wynikające z trzeciego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko trzeciemu przykazaniu; - wykazuje chrześcijańską i społeczną wartość niedzieli;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, pokaz, skojarzenia, wypełnianie kart pracy	- wymienia różnice między odpoczynkiem a świętowaniem; - charakteryzuje katolickie świętowanie niedzieli; - wyjaśnia związek miedzy czcią Boga a praktykami religijnymi; - wymienia Eucharystię jako centrum niedzieli katolika; - wymienia powinności katolika związane ze świętowaniem;	- porównuje świętowanie Izraelitów i chrześcijan; - planuje sposób niedzielnego świętowania w rodzinie katolickiej;
	30. Rodzina jest wspólnotą	- charakteryzuje obowiązki wynikające z czwartego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko czwartemu przykazaniu; - ilustruje właściwe zachowania dzieci względem rodziców;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, słoneczko (zmodyfikowane), definicja, wypełnianie kart pracy	- wymienia wartości które stoją na straży szczęścia rodzinnego; - definiuje pojęcie rodziny; - charakteryzuje obowiązki dzieci i rodziców;	- omawia relacje w rodzinie służące wzajemnemu dobru; - proponuje sposoby obalenia barier międzypokoleniowych;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	31. Powinność wobec Ojczyzny	- charakteryzuje obowiązki wynikające z czwartego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko czwartemu przykazaniu;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem, wypełnianie kart pracy	- wyjaśnia pojęcie „ojczyzna” w aspekcie doczesnym i wiecznym; - wskazuje wartości, które budują dobre relacje społeczne; - wymienia powinności obywatela względem ojczyzny ziemskiej; - podaje przykłady okazywania miłości do ojczyzny przez gimnazjalistę;	- porównuje obowiązki wobec ojczyzny w czasach Starego Testamentu, w nauczaniu Jezusa i w czasach współczesnych; - analizuje własną postawę wobec ojczyzny;
	32. Świętość ludzkiego życia	- uzasadnia świętość życia ludzkiego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z piątego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko piątemu przykazaniu;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem, kolaż, wypełnianie kart pracy	- uzasadnia świętość życia człowieka; - wyjaśnia, na czym polega poszanowanie życia fizycznego i duchowego; - wymienia wykroczenia przeciwko życiu fizycznemu i duchowemu;	- dowodzi, że wykroczenia przeciw życiu są wyrazem braku miłości względem siebie i bliźniego;
	33. Godność człowieka	- wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia; - charakteryzuje obowiązki wynikające z szóstego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko szóstemu przykazaniu;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem, wypełnianie kart pracy	- wymieniają cechy przyjaźni i postawy przyjaciela; - wskazuje Pana Jezusa jako wzór Przyjaciela; - wyjaśnia, jakie obowiązki wynikają z szóstego przykazania Bożego oraz opisuje wykroczenia przeciwko niemu;	- charakteryzuje przyjaźń między Jonatanem i Dawidem; - interpretuje zachowania Pana Jezusa w aspekcie relacji z innymi ludźmi; - uzasadnia rolę przyjaźni w budowaniu dobrych relacji z innymi ludźmi i poszanowaniu godności własnej i drugiego człowieka;
	34. Człowiek sam czyni siebie niewolnikiem	- charakteryzuje obowiązki wynikające z siódmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu;	rozmowa kierowana, praca z obrazem, gwiazda pytań, kolaż, wypełnianie kart pracy	- podaje przykłady uzależnień; - identyfikuje Boga jak dawcę wszelkich dóbr; - wyjaśnia, w jaki sposób człowiek powinien zdobywać dobra materialne; - charakteryzuje wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu;	- wskazuje na konsumpcjonizm jako uzależnienie od dóbr materialnych; - omawia zagadnienie wykorzystania dóbr w społeczeństwie; - podaje propozycje pomocy osobom potrzebującym;
	35. Żyć w prawdzie	- charakteryzuje obowiązki wynikające z ósmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - analizuje wpływ nieuczciwości, krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka;	burza mózgów, rozmowa kierowana, praca z tekstem, wybór, dyskusja, wypełnianie kart pracy	- definiuje pojęcie prawdy; - charakteryzuje obowiązki wynikające z ósmego przykazania; - opisuje wykroczenia przeciw prawdzie;	- wyjaśnia powiązania pomiędzy prawdą a innymi wartościami (wiernością, zaufaniem...); - proponuje sposoby naprawienia krzywd w zakresie ósmego przykazania;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	36. Czystość serca	- charakteryzuje obowiązki wynikające z dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko dziewiątemu i dziesiątemu przykazaniu;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, wędrujące plakaty, tytuły, recepta, wypełnianie kart pracy	- wyjaśnia, że każdy człowiek stworzony jest do szczęścia; - wskazuje, że Pan Jezus prowadzi człowieka drogą do szczęścia; - opisuje, na czym polega czystość serca; - wymienia przeszkody na drodze czystości serca;	- planuje działania zmierzające do usunięcia zazdrości z życia człowieka;
	37. Życie nasze jest niepowtarzalnym darem	- charakteryzuje obowiązki wynikające z dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane;	rozmowa kierowana, praca z obrazem, praca z tekstem, wypełnianie kart pracy	- określa swoje zamierzenia, które pragnie realizować w życiu; - charakteryzuje fałszywych proroków i wymienia metody, którymi się oni posługują; - wymienia zagrożenia wynikające z ich działalności; - wskazuje, jak się przed nimi ochronić;	- wyjaśnia znaczenie pojęć: „sól ziemi” i „światłość świata”; - planuje działania przeciwdziałające presji fałszywych proroków;
V. Droga z Jezusem Chrystusem	38. Krzyż, przez który świat uzyskał zbawienie	- interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące w liturgii; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych;	osobista refleksja i wypełnianie schematu krzyża, praca z tekstem, praca z mapą, wykład, wyszukiwanie informacji w Internecie, prezentacja obrazu, adoracja	- przedstawia fakty związane z historią formowania się kultu Krzyża Świętego; - określa na podstawie fragmentów biblijnych wymowę tajemnicy krzyża; - wyraża i uzasadnia potrzebę wierności krzyżowi Chrystusa;	- określa, czym są amulety i uzasadnia stanowisko Kościoła głoszące, że posługiwanie się nimi jest złem moralnym;
	39. W oczekiwaniu na Pana	- charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne; - interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych w kontekście okresów liturgicznych; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych;	śpiew, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, refleksja, puzzle plakatowe	- rozumie, że Adwent jest czasem radosnego oczekiwania na przyjście Pana; - rozumie pojęcia: Adwent historyczny, Adwent eschatologiczny, Adwent liturgiczny; - podejmuje refleksję nad własną relacją z Bogiem;	- interpretuje teksty proroctw mesjańskich; - wyjaśnia pojęcia: Adwent historyczny, Adwent eschatologiczny, Adwent liturgiczny;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	40. Na świat przyszedł Zbawiciel	- uzasadnia religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych w kontekście okresów liturgicznych;	śpiew lub słuchanie piosenki, opowiadanie, pogadanka, analiza tekstu, praca z mapą lub rysunek na tablicy, praca z obrazem lub zagadki, celebracja paraliturgiczna	- wyjaśnia, na czym polega religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia; - wie, w jaki sposób można zorganizować Wigilię w rodzinie; - podejmuje refleksję nad własną drogą do Jezusa – swojego Zbawiciela;	- charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania Bożego Narodzenia; - interpretuje teksty czytań mszalnych z okresu Bożego Narodzenia;
	41. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan	- wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych Kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich; - wyjaśnia i uzasadnia pojęcie interkom unii;	pogadanka, rysowanie schematu, zmodyfikowana metoda „trójkąta”, wykład, praca z tekstem	- uzasadnia konieczność modlitwy o jedność chrześcijan; - wyjaśnia, na czym polega grzech podziału oraz uzasadnia potrzebę przeciwdziałania mu; - omawia zagadnienie ekumenizmu; - rozumie znaczenie wewnętrznej postawy miłości, szacunku i otwartości wobec innych w dążeniu do jednoczenia chrześcijan;	- omawia w skrócie historię rozłamów w chrześcijaństwie; - rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcie interkomunii;
	42. Bóg uczynił nas swoimi dziećmi	- charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem, wypełnianie kart pracy	- wymienia dary otrzymane od Boga w czasie chrztu św.; - wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Chrystusa; - charakteryzuje pomoc Kościoła w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu Wielkiego Postu;	- planuje działania człowieka niezbędne, aby trwać w dziecięctwie Bożym; - wyjaśnia, na czym polega uczestnictwo w nabożeństwach wielkopostnych;
	43. Każdy potrzebuje nawrócenia	- uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - charakteryzuje rolę pokory w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, wypełnianie kart pracy	- charakteryzuje świętych; - wymienia wartości, na których chrześcijanin powinien budować swoje życie; - charakteryzuje człowieka nawróconego; - wyjaśnia, na czym polega pomoc Kościoła w nawracaniu się człowieka;	- ocenia, jak wybrane postawy człowieka utrudniają jego nawrócenie; - wylicza przeszkody utrudniające nawrócenie;

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	44. Rozpocząć od nowa	- uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane;	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, rozmowa kierowana, burza mózgów, praca z kartami OH, akrostych, artykuł prasowy	- podaje przykłady dobrego przeżycia czasu podczas rekolekcji; - podejmuje refleksję nad swoim dotychczasowym życiem;	- interpretuje teksty biblijne; - wyjaśnia znaczenie rekolekcji;
	45. Triduum Paschalne	- uzasadnia religijny wymiar Świąt Wielkanocnych; - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych;	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, rozmowa kierowana, wypełnianie karty pracy – tożsamość, piramida priorytetów	- charakteryzuje okres liturgiczny Wielkiego Postu w oparciu o KKK; - wyjaśnia pojęcie *Triduum Paschalne;* - uzasadnia religijny wymiar Triduum Paschalnego;	- interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych; - wyjaśnia pojęcie *Exultet*;
	46. Zmartwychwstanie Jezusa fundamentem naszej wiary	- przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych w kontekście okresów liturgicznych;	rozmowa kierowana, praca z tekstem, trójkąt	- wymienia wydarzenia paschalne; - wymienia sposoby obecności Chrystusa w Kościele; - odkrywa, na czym polega wiara w zmartwychwstanie; - wyjaśnia sens zmartwychwstania Chrystusa;	- charakteryzuje postawy apostołów związane z wydarzeniami paschalnymi; - wymienia świadectwa zmartwychwstania Jezusa Chrystusa;
	47. Matka naszego Pana	- charakteryzuje istotę kultu Maryi; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu;	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, rozmowa kierowana, praca z tekstem literackim, wiersz połówkowy	- wymienia najważniejsze wydarzenia z życia Matki Bożej; - wie, że Maryja nazywana jest Królową; - wymienia inne określenia Maryi;	- interpretuje teksty biblijne mówiące o Maryi; - podaje przykłady władców, którzy oddawali cześć Matce Bożej;
	48. Przeszli przez życie, naśladując Chrystusa	- charakteryzuje istotę kultu świętych; - uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii;	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, synektyka, mapa mentalna, rozmowa kierowana	- wie, że Bóg jest święty; - rozumie, na czym polega powołanie do świętości; - podaje przykłady wybranych świętych czy błogosławionych, którzy podążali śladami Jezusa;	- prezentuje świadectwo życia wybranych świętych (św. Benedykt, św. Pius X);

Blok tematyczny	Temat	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe Uczeń:
	49. „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi” bł. Jan Paweł II	- określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele;	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, gliniane naczynie – karta pracy, niedokończone zdania	- wyjaśnia znaczenie słów: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi”; - interpretuje fragmenty z Pisma Świętego; - jest świadomy, że człowiek potrzebuje pomocy Ducha Świętego;	- wyjaśnia symbolikę człowieka o glinianych nogach;
	50. Duch Święty działający w naszym życiu	- określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele.	praca z obrazem, praca z podręcznikiem, karta pracy – gwiazda pytań, okienko informacyjne, burza mózgów, słoneczko, śpiew	- definiuje, kim jest Duch Święty; - wymienia sposoby działania Ducha Świętego w życiu człowieka; - zna dary Ducha Świętego; - wyjaśnia, po czym można poznać w człowieku działanie Ducha Świętego.	- na wybranych przykładach wyjaśnia cel i znaczenie darów Ducha Świętego.